

Tam milli oimak budur. A. SEKİB

ASKERİ VE SİYASİ İCMAL

Günün en mühim siyasi hadisesi İtalya ve Fransa ile Almanya arasında cereyan etmektedir. İtalya Libya'da ve Arnavutlukta yedinci ciddi darbelerle çok sarsılmış bulunmaktadır. Faşizm'in genişletmek istediği İtalya imparatorluğu yıkılmak tehlikesindedir ve vaziyet bunun hakikat olacağını göstermektedir. Alman kuvvetlerini kabul eden faşist İtalya'da parti ile halk arasında ciddi bir ikilik gittikçe genişlemekte ve bazı neticeler vermektedir. Milán'daki karışıklıklar, Torino'da silahlı çarpışmalar dikkate tetkike değer hadiselerdir.

Esasen İtalya imparatorluğunun inkırazını muhakkak gören İtalya faşist partisi ve hükümeti şimdiden halkı mukadder akibete hazırlamaya çalışmaktadır.

Resmî organlardan olan Gazet di Popolo neşrettiği bir makalede bugüne kadar kullanılmayan bir üslupla bütün İtalyan imparatorluğunun işgalle bile nihai vaziyette hiç bir değişiklik olmayacağını, günkü neticede İngilterenin mağlup olacağından, işgal edilen bütün toprakların fazlasıyla geri alınacağını yazmaktadır. Bu nesriyatın mânâsı, malûm olan hakikati İtalyan milleti kısmen ifşa etmekten başka bir şey değildir.

Umumi vaziyet, İtalyanın ancak Alman ordularının büyük yardımı ve Hitler'in icbarı ile harbe devam etmekte olduğunu gösterir gibidir. Musolininin Hitler'e bağlılığını teyide lüzum görmesinin bilhassa siyasi bakımdan ehemmiyeti vardır.

Fransa — Almanya

Vişi hükümeti ile Almanyanın arası pek iyi değildir. Hitler tamamen otoritesi altına almak istediği Fransayı elde edememiş bulunmaktadır.

Son günlerde Şimali Afrikadaki Fransız askerinin Mihver'e terkedilmesi ve Afrikadaki Fransız kuvvetlerinin terhis hakkındaki Hitlerin teklifine Petenin verdiği cevap iki taraf arasındaki münasebetleri bütün gerginleştirmiştir.

İsviçre gazeteleri Hitlerin Vişi hükümetinin idaresindeki geyrimeşgul muntakaları da istila niyetinde olduğunu bildirmektedirler.

Böyle bir vaziyet karşısında Petenin Afrika'ya çekilmesi, Almanların da Lavalin riyasetinde bir hükümet kurmaları çok muhtemeldir.

Hitler'in Fransa üzerinde yaptığı laayikin içyüzü Garbi Akdenizde yapılması muhtemel teşebbüsün ematelerinden başka bir şey değildir.

Arnavutlukta

Yunan ileri harekâtı muvaffakiyetle deva metmektedir. Belgrad'dan verilen bir haberde Yunanlıların Tepedeleni zaptettiği bildirilmektedir. Bu haberin doğru olduğuna inanmak güç değildir.

Çünkü uzun zamandan beri Yunan kuvvetlerinin tazyikî altında bulunan bu şehir güçlükle mukavemet edebiliyordu. Tepedelenin işgali hadisesinin General Kavallaro'nun netice vermeyen taarruzlarından sonra vukubulması bilhassa dikkate değer.

Yunan kuvvetleri bu muntakayı 19 günden sonra artık daha ileri muntakaları ele geçirmekte çok büyük güçlük çekmeyecektir.

Cenup cephesinde Yunan kuvvetlerinin Avlonyadan 15 km. kilometre uzakta kuvvetli mevzilere yerleşmiş bulunması bu mühim limanın akibetini pek parlak kılmamaktadır. Hava kuvvetlerinin daimi bombardmanı ile iyice sarsılan Avlonya müdafileri iyi hazırlanmış bir Yunan taarruzunu durdurmakta güçlük çekecektir.

Libyada

Derneden sonra Bingazi istikametine Herleyen İngiliz motörlü kuvvetleri Derneden 170 kilometre gup-te mühim bir kasabanın önüne kadar gelmişlerdir. İngiliz kuvvetlerinin burada bazı İtalyan kuvvetleriyle muharebeye giriştikleri bildiriliyor.

İki gün içinde Libyanın dağlık ve en arızalı kısmını aşmaya muvaffak olan İngiliz kuvvetlerinin bu ufak mukavemeti kırarak 60 - 80 kilometre kadar uzaktaki Bingaziye ulaşmaları bir gün meselesi addedilebilir.

Muharebeye sahne olan yer beş mühim sosenin birleştiği olduğuna mühim bir mevkidir. Bingaziden gelen bir demiryolu da buraya müntehi olmaktadır. Burası da alındıktan sonra harekâtta büyük bir sürat ve inkişaf beklenebilir.

Topraktan doğruca Bingaziye hareket eden İngiliz kuvvetlerinin de rastladıkları ufak tefek mukavemetleri kırarak ilerlemekte oldukları bildiriliyor. Böylece Şimalden ve Cenuptan hareket eden İngiliz kuvvetlerinin bugünlerde Bingazi önlerinde birleşmeleri ve müştereken taarruza geçmeleri muhtemeldir.

Bingazi de Derne gibi yalnız denizle karşı müstahkem bir mevkidir. Karadan taarruza karşı müstahkem hattı yoktur.

Kanaatimizce artık Şarki Libya işi İngilizler tarafından bitirilmiştir. Badema temizleme hareketinden başka bir şey olmayacaktır.

Şarki afrikada

Şarki Afrikada Eritrede ise taarruz hazırlıkları devam etmektedir. Kenyadan Somaliye başlıyan hareket ta muvaffakiyetle devam ediyor. İtalyan Somalisinde 80 kilometre ilerletmişlerdir. İtalyan Somalisinin bazı sahil kısımlarına İngilizler asker de çıkarmışlardır. Küçük cüzütamların himayesinde.

M. K.

Lord Halifaksın beyanâtı

Vaşington, 1 (A.A.) — İngilterenin Vaşington büyük elçisi Lord Halifaks İngiltereyi istilaya teşebbüs ihtimalinden bahsederek özümle demmiştir ki:

«Hitler artık bekliyezmez. Zira İtalyadaki, Balkanlardaki ve Almanya dahilindeki vaziyeti günden güne müşkülleşmektedir.»

EN SON DAKİKADA ALINAN HABERLER

Yunan Başvekilî Korizisin Mühim Nutku

«Şef, uyu.. Bu yol Yunanistanı zafere götürecektir»

Atina, 1 (A.A.) — Atina ajansı tebliğ ediyor: Atınanın büyük kilisesinde Jean Metaksas için yapılan dini ayin sonunda Başvekilî Korizisin söylemiş olduğu nutkun başlıca fıkraları, şunlardır:

«Sevgili Şef, artık ah ve eninin yeri olmayan yere gidiyorsun. Ve ölümünle bütün Yunanistanı ah ve eninin içinde, keder içinde bırakıyorsun..»

Korizis, bundan sonra, gayet kısa olarak, çok heyecanlı bir ifade ile, genç Jean Metaksasın 1912 Balkan harbinden 4 Ağustos 1938 tarihine kadar geçen müddet zarfındaki hayatından bahsetmiş ve şöyle demiştir:

«Bundan üç ay evvel.. senin çağırman üzerine bütün Yunanistan, büyük bir ihlâs, disiplin ve vatanseverlik göstererek düşmana karşı müt lehit bir cephe aldı. Fakat aldanmış yalım. Bu ihlâs ve vatanperverlik te zahiri, her gün senin zekânın damgasını taşıyan her saati senin keratinin nişanesini hamıl olan dört senelik büyük devre zarfında izhar edilmisti.

Bundan böyle sen bize zafer yolunu açtin. Biz, kat'iyen eyitmeksizin dışlarımızı şukarak ve göğüslerimizi gererek hayalinin müntehası olan noktaya, senin nağmen ile sallanan bayrağın altında, vasil olmasına azmettik.

Şef, uyu.. bu yol Yunanistanı zafere götürecektir. Taki ondan sonra senin eserinin mevlûdu olan şerefin gibi ebedi olsun. Nasıl ki senin adın, bütün müstakbel Yunan nesillerinin hafızasında ve milletin tarihinde ebedi olarak kalacaktır.»

İtalyan Tebliği

Roma, 1 (A.A.)

İtalyan ordularının 239 numaralı tebliği:

«Yunan cephesinde normal devriye ve topçu faaliyeti olmuştur. Düşman tecemmüleri alçakta uçan tayarelerimiz tarafından küçük çapta bombalarla müessir surette bombardıman edilmiştir.

Bingazide: Zirhlî kitalarımız Cebelin cenubunda düşman vasıtalarına hücum etmişler ve aynı zamanda tayarelerimiz tarafından bombardıman edilen düşmanı püskürtmüşlerdir.

Ege sularında: Torpitolarımızın gece cevelanları esnasında bir torpitomuz düşman muharebe gemileri refakatindeki gemirele hücum etmiştir.

Millî Şef

Bayan Metaksasa taziyelerini bildirdi

Ankara, 1 (A.A.) — Reiscitim. hur İsmet İnönü Bayan Metaksasa bir taziye telgrafi çekmiştir.

Ankara, 1 (A.A.) — Hariciye vekili Şükrü Saracoğlu Bayan Metaksasa bir taziye telgrafi çekmiştir.

Çörçil Sutampton'da bir nutuk söyledi

«Nazi ve faşizm rejimleri zaafını göstermiştir.»

Sutampton, (A.A.) — B.B.C: Çörçil, dün şehri ziyaret ettiği zaman halk tarafından pek hararetli surette alkışlanmıştır.

İngiliz başvekilî, Alman hava hücumlarına bu kadar parlak bir surette mukavemet ettiginin dolayı hükümet namına halka teşekkür etmiş, kendisine refakat etmekte olan Hopkinsi alkışlamaya davet etmiş ve demiştir ki:

«Libya ve Yunanistan hadiseleri, İtalya hakkında faşist ve nazi rejimlerinin zaafını göstermişlerdir. Faşistler, Kahire ile Atınaya muzafferane yürüyeceklerine nazillerden yardım ve ken dilerini idare etmelerini istemişlerdir. Bu hal, bizi bekliyen uzun ve çetin imtihanları karşılamaya cesaret veriyor. Galip geleceğiz. Ne zaman ve nerede galip geleceğimizi söyleyemem. Fakat görecektir ki galip geleceğiz.»

Vilki Douver'i gezdi

Douvre, 1 (A.A.) — Villkie İngilterenin cenubu şarki sahilini ziyaret etmiş ve bu münasebetle ne için Douver'a «Cehennem köşesi» adının verildiğini anlamıştır.

Bu seri gezintisi esnasında Villkie Alman akıncılarına karşı kara bataryalarının iki defa faaliyete geçtiğini görmüştür.

Villkie şato'ya giderken Alman tayarelerinin attığı bombaların plajdaki binalarda ve bilhassa Grand Hotelde yaptığı hasarları görmüştür.

İtalyan rodyosuna göre Libya hezimetî

Londra, 1 (A.A.) — B. B. C.:

Roma radyosu Maresal Grazianinin garp cölünde ve Libyada üç fırka fed ettiğini ve bu suretle İtalyanların düşmana daha büyük bir mukavemet göstermeğe muvaffak olduklarını söylemiş ve Gazetta del Popolo gazetesinden şun cümleyi nakletmiştir: «İtalya, bütün müstemlekelerini terk etse bile hattı hareketini değiştirmeyecektir.»

General Gol Mühim Bir Nutuk Söyledi

Akdeniz muharebesi Fransanın mukadderatını tayin edecek

Londra, 1 (A.A.) — Radyoda Fransız milletine hitaben bir nutuk irat eden General de Gaulle ezimle şunları söylemiştir:

«İtalyan imparatorluğu, Fransız kitalarının da yardımı ile İngiliz müttefiklerimiz tarafından indirilen darbeler altında yıkılmaktadır. Birleşik Amerika devletleri de muazzam membalarını harekete getirmiş bulunmaktadır. Fransa ve Fransız imparatorluğu artık reisten kurtulmuş bulunuyorlar.

Akdenizdeki büyük muharebenin bir barut gibi deposuna ateş verilmesi kabildinden birdenbire genişleyeceğine herkes anlamış bulunuyor. Fransanın mukadderatı bu harbe bağlıdır.

Akdeniz harbinde, bür Fransız kuvvetleri de kendilerine düşen hisseyi Fransanın istilası uğrunda sarfetmektedirler.

Fransız Afrikasındaki general, subay ve er arkadaşlarım,

Fransanın ve Fransız imparatorluğunun mukadderatı silâhların ve yanbaşında taayyin ederken, siz silâh elde fakat ümitsiz ve haysiyetli kırılmış bir halde seyretil mi kalacaksınız? Bir taraftan General Catroucks'nun askerleri Tobruk'a girer, diğer taraftan Larminat'nın kuvvetleri Merzuk'u zaptederken, İtalyan Trablusunun fethini tamamlamanın sizin elinizde olduğunun farkında değ il misiniz? Bizim yaptığımız gibi, siz de bu utandırıcı atalet zincirini kıramaz mısınız? Hep beraber hareket edelim ve harplerin en adilini, yani şeref ve hürriyet harbini birlikte kazanalım.»

Yunanistanda sükûn devam ediyor

Atina, 1 (A.A.)

Dün akşam umumî emniyet nezareti tarafından neşredilen resmi tebliğ:

Memleket dahilinde sükûn vardır. kitalarımız tarafından işgal edilmiş bulunan erazide düşman tayarelerinin bombardımanı neticesinde, sığınak olarak kullanılan bir Arnavud evi yıkılmıştır. Enkaz altından 4 erkek, 3 kadın, 6-12 yaşlarında 9 kız ve bir meme çocuğunun cesetleri çıkarılmıştır.

Küçük Haberler

* Londra, 1940 senesi ilkkânun ayındaki İngiliz ithalatında Teşrinisi ni ayına nazaran 644.549 İngiliz liralık bir fazlalık vardır. İhracat miktarında da 2 milyon 730 bin 877 İngiliz liralık bir fazlalık kaydedilmiştir.

* Londra, Vilki Pazar günü Birmingham ve Coventry'de bombardıman edilmiş mahalleleri gezecektir.

* Moskova, dahiliye komiseri Berriaya neşredilen bir emirname ile dahili emniyet umumî komiseri tayin vermiştir.

* New-York, ziraat nezaretinin tahminlerine göre dünya buğday ithalatı fazlası, geçen senenin stokları da dahil olduğu halde, 500 milyon kilodur.

* Ottova, Yeni Belanda umumî vasil vazifesine gitmek üzere buradan geçerken demistirdi ki:

Gece bombardıman tayyarelerine karşı muvaffakiyetle mücahede etmek imkânını veren bir usul bulunmuş ektir.

Eğer Hitler bir istila tecrübesinde bulunursa, geçen sene olduğu gibi bu sene de mağlup edilecektir. (Anadolu Ajansı)

ALİ RESULDEN SONRA:

BAĞDADIN SON GÜNLERİ

Yazan: ZİYA ŞAKIR

Tefrika numarası: 39

Milletini birbirine düşüren ve binlerce mâsum insanın kurban gitmesine sebebiyet veren bu desas ve hilekâr Halifenin akibeti, çok feci oldu.

Mahza Bağdat civarında uzaklaştırılmak ve sonra da yavaş yavaş imha olunmak için (Musul) a gönderilen Türk askerleri, kumandanları (Boğa) nun başına gelen felâketi haber almakta gecikmediler. Ve derhal isyan ederek geri döndüler. Yıldırım süratle Bağdada geldiler. Hulafe, müdafaa tertibatı almaya vakit bulamadan, şehre girdiler. Doğruca (Vasif) ın oğlu (Salih) ın konasına giderek onu başlarına geçirdiler. Büyük

bir hiddet ve tehevürle saraya hücum ettiler.

Halife, sarayda mevcut (Hassa) askerlerle ve (Yemen) li muhafızlarla bu hücumu püskürtmeye kalkıştı. Fakat, zulme karşı isyan eden Türk askerlerinin, hiçbir kuvvet dinlemeyen saldırılarına muvaffak olamadı. Zeli ve sefil bir halde mühacimlerin karşısına çıkarak:

«Ne isterseniz, yapmaya hazırım. yalnız, merhamet edin. Hayatıma dokunmayın.»

Diye, yalvarmaya başladı.

Türkler, bu ricayı kabul ettiler. Halifeyi, öldürmediler. Fakat derhal makamından iskat ederek, mahpus kal-

mak üzere, kalenin burçlarından birine gönderdiler. Yerine, - müteveffa Halife (Vasık) ın oğlu, (Mühtedi) yi geçirdiler.

Tevkif edilen, yalnız (Halife Mu'tez) değildi. Onunla beraber, bütün zırı, baş Hâcib, divan kâtipleri ve zır (Ahmet bin İsrail) ile saray nazırı, baş Hâcib, divan kâtipleri ve sair bazı saray erkânı da saklandıkları yerlerde ele geçirildiler. Hepsini birden, kalenin Dicle sahilindeki zin danına gönderildiler.

Yeni Halife, henüz gençti. Böyle olmakla beraber, son derecede fazilet sahibi, gayet dürüst ahlaklı, herkesin hak ve hürriyetine riayet eden, hakikatten zerre kadar ayrılmak istemiyen bir zat idi... Hattâ, başta, Vasif'ın oğlu Salih olduğu halde bütün Türk zabıtları onun kollarına girerek Abbasi tahtına götürdükleri zaman, tahta oturmak istemedi.

«Ben; milleti, tam bir adaletle idare etmenin ne kadar güç olduğunu takdir ediyorum. Bu kadar ağır

bir mes'uliyet altına girmekten içtinap ediyorum. Rica ederim, benden daha munasip birini bulunuz.

Dedi.

Fakat Türkler, onun bu teklifini kabul etmiyerek;

«Sen, (Vasık) ın oğlusun. Babanın bütün meşiyetlerine tevarüs ettiğine hiç şüphemiz yok. Senden başka zata blat etmeyiz.

Diye, ısrar gösterdiler.

O zaman Mühtedi, uzun bir düşünce geçirdi:

«Pekâlâ.. O halde, sakit Halife Mu'tezi buraya getirin. Onunla biraz görüşeceğim.

Dedi.

Salih, Mu'tezi getirtti. Sakit Halife, perisan bir haldeydi. Başına kirli bir yemeni sarmış, sırtına da eski bir hırka giymişti... Mühtedi, onu bu halde görünce, ağlamaya başlayarak:

«Yârap!.. Cümlemizin âhur ve akibetini hayır eyle.

Dedi.

[Devamı var]

ASKERLİK BAHİSLERİ

Libyadaki İngiliz Zaferinin Üç Mühim Amili

Yazan: Abidin DAVER

Libyada, 8 Birincikanun 1940 akşamına kadar, İtalyanlar Mısır ve Süveyş tehdit ediyorlardı. Daima sözde kalmış olan bu tehdit, 9 birincikanun sabahı şafakla beraber başlayan İngiliz taarruzu ile beraber ortadan kalkmıştır. İngilizler, bugün Bingazi kapılarındadır ve artık onlar, Libya müstemlekesinin Trablusgarp eyaletini tehdit etmektedirler. Böylece, 7 birincikanun günü, Mersa Matruh'dan kalkan İngiliz ordusu, 56 günde, aşağı yukarı 800 kilometre katetmiş oluyor. Bu, bilhassa çöl için, büyük bir zayıflıktır. Fakat, bu zaferin ölçüsü, asılan kilometreler değildir. Bu kilometreler üzerinde koca bir ordunun imha edilmiş olmasıdır. Bugün, Mareşal Graziani ordusundan 110,000 kişi, İngiliz üssüne karargahlarındadır. Bu ordunun yüzlerce topu, tankı, zırhlı otomobili, binlerce ağır ve hafif makineli tüfengi, otomobili ve kamyonu, milyonlarca piyade ve topçu mermisi senelerden beri oraya taşınan her türlü hesapsız harp malzemesi, İngilizlerin eline geçmiştir. Elde kalan İtalyan tümenlerinin sayısını bilmiyoruz ama imha edilenler 11 tütündür; bunların bir tanesi de zırhlıdır. İşte asıl İngiliz zaferi, bu koca ordunun bir buçuk ay içinde imha edilerek bütün Libya müstemlekesinin Nil ordusuna kapılarını açmış olmasındadır.

İngilizlere bu zaferi kazandıran üç mühim amil şunlardır:

1 — Sevk ve idare yüksekliği: İngiliz başkumandanlığının sevk idaresi İtalyanlarınkinden çok üstündü; fakat itiraf etmek lazımdır ki, Mareşal Graziani'nin ve diğer generallerinin pek azı sevk ve idareleri de İngiliz başkumandanlığına ve kurmaylığına yardım etmiştir. Bir harp bundan fena idare edilemezdi. Fakat, İngiliz sevk ve idaresi iyi olmasaydı, hasmın fena idaresinden istifade edemez ve böyle bir zafer kazanamazdı. Sevkül-rek muzaffer olmak san'atidir. İngiliz başkumandanlığı Libya'da, işte bunu yapmıştır. Sidi.Bâranide ilk darbeyi indirdikten sonra, hasmına hiç göz açtırmamıştır.

- Sevk ve idare yüksekliği
- Maneviyat yüksekliği
- Motörlü ve zırhlı birliklerin faikiyeti

2 — Maneviyat üstünlüğü: İngiliz ordusu, ancak, ciddi bir talim ve terbiyenin, irki ve an'anevi bir ruh kuvvetinin temin ettiği bir maneviyyat yüksekliği ne sahipti. Libyadaki İtalyan ordusunun talim ve terbiyesi nasıldığını bilmiyoruz; fakat, tereddütsüz, fena olduğunu iddia edebiliriz. Bunu, Sidi.Bâranide, baskına uğramasından ve baskına uğrayınca da hemen dizlerinin titremesinden anlıyabiliriz. İtalyan ordusunun irki ve an'anevi harp kabiliyeti, daima vaştan aşağı olmuştur. Sinyor Musolininin bütün gayretleri bu orduyu, eski meşhur Roma lejyonlarının cengâverliğine eriştirememiştir. Bu itibarla Roma, bugünkü İtalyanın payitahtı olmakla beraber bugünkü İtalyanların, eski Romalıların topraklarını bulduğundan bihakkın şüphe ediyoruz.

İngiliz Libya ordusu, bu harbin, ilk gönüllü askerleri olan seçme muharriplerden teşekkül etmiştir. Bunlar, kendi rızalarıyla ateşe atılan insanlar oldukları halde, İtalyan ordusu harpten bıkmış ve heyecansız İtalyanlarla zorla askere alınmış ve içlerinden efendilerine düşman yerli askerlerden mürekkepti. Bu maneviyyat farkı, bir darbede, İtalyanları bitirdi.

3 — Motörlü ve zırhlı birliklerin faikiyeti: İngilizler, çölin düzlüğünden ve İtalyanlar tarafından yapılan mükemmel yollardan istifade etmek için, kuvvetli ve mükemmel motörlü ve zırhlı birliklerle harekete geçtiler. Düşmanı, yalnız piyadeden mürekkep bir kuvvet getirmek için de ilk darbeyi İtalyanların tek motörlü ve zırhlı birliğine tevcih ettiler. Onu iskartaya çıkardıktan sonra, bir taraf motörle, diğer taraftan bacakla yürüyen bir ordu oldu. İtalyanlar, bu yüzden de fena bir vaziyettedir. [Devamı 7 nci sayfada]

Dağarcık

Eski edebiyet, yeni edebiyat

Eski - yeni münakaşası, yine aldı, yürüdü. Şunu kaçırsaydık: Bu işin eskisi, yenisi olmaz; bu işin iyisi, fenası. kabası, incisi, güzeli, çirkini, kıymetlisi, kıymetsizi olur. Eski edip ve şairler Hatemülüde, bâ veşşuarâdılar; ne de yeniler, son zamanda yerden bitmeyip gökten zenbille inmiş birer başka mahlûkturlar. Onların da harikâdeleri iyileri, oraları, kötülere ve büsbütün fâsâfîsoları, pofyosoları, kıtıpiyozları vardır; bunların da vardır. Ve bunların şimdilik harikâdeleri, fevkalâdeleri pek göze çarpmıyorsa bile ileride olacaktır.

Güzeli görüş, duyuş, sezış, yalınız filân asra, falan nesle mahsustur diyebilir miyiz? Sen, nasıl onu görüyor, duyuyor, seziyor ve üzerinde işliyebiliyorsan, senden sonraki de aynıdır. Onun da gözü, kulağı, beyni, kalbi vardır. Elbette ki o da senin gibi, bu meydana sazını çalıp türküsünü söyleyecek, göz yaşını döküp, mersiyesini okuyacaktır. Fakat, malûm a, her yiğidin bir yoğurt yeyişi vardır dedikleri gibi, sen, onu kaşıkla yedince, bugünkü belki çatalla yiecek, belki ayran şeklinde içecek, belki de komprime halinde atacaktır.

Son Telgraf muharrirlerinden R. Sabit, dünkü yazısında eski devirlerin edebî münakaşalarını bahsederken:

«O zamanki edebî münakaşaları, biri Şark, biri Garp edebiyatında, gerçekten büyük bir otorite olan Muallim Naci ile Üstad Ekrem bulunuyordu, ya bugünkülerin başında kimler bulunuyor?»

diyordu. Fakat, o mesele başka, demek istediğim şu:

Edebiyat, edebiyattır. Onun eskisi, yenisi olmaz.

Osman Cemal Kaygılı

Türk vapurlarının harice seferleri

İstanbul Mıntıka Liman Reisi Refik Ayantur Vekâletle temaslarda bulunmak üzere Ankara'ya gitmiştir. Mumalleyh Ankara'da bulunduğu müddet zarfında Türk vapurlarının haric sulara seyahat edebilmeleri için nâzırılmakta olan kararname ile deniz nakliyat tarifeleri hakkında alâkadrlarla görüşecektir.

Etnike Etrıya, tamamen Masonlarla birleşmiş bir surette hareket ediyordu. Çünkü, Türkiye'de Masonluğun Etnike Etrıya cemiyet hafiyesine mensup olanlar vücade getirmişti.

Masonlar, Osmanlı ülkesinde müsavat ve uhuvvet istiyorlardı. Bu suretle hristiyanlığın istiklâlini elde edecekler ve, bir milleti siyasiye halinde idare edilen Osmanlılığı parçalayacaklardı.

Masonların nizamı cedit ve islahat müddeaları hep Etnike Etrıyanın amali siyasiyesini bilerek, bilmiyerek yerine getirmekti.

Rum Fener idaresi müthiş bir surette çalışıyordu. Morada isyan hazırlıyordu. Ruslar, bu muamman olan mevzuı unleebaşları makamında idi.

Fakat, her ne pahasına olursa olsun, Ruslar, islahat ve nizamı cedit istemiyorlardı. Nizamı cediti isteyenler, Osmanlı hükûmetini islahata götürenler daha ziyade İngiltere

Altı sene evvel işlenen cinayet meydana çıktı

Metresini öldüren bakkalın yardımcılarını yakalandı

Zabıtaya altı sene evvel işlenen bir cinayet ihbar edilmiştir: Buna göre, Kasımpaşa Bahriye caddesinde 225 numarada oturan bakkal Zeki, metresi Nadideyi geçimsizlik yüzündeniple boğarak öldürmüştü, cesedini bir çuvala koyarak bahçeye gömmüştü. Zeki de bir müddet sonra ecellele ölmüştü. Cesedi gömmek hususunda bazı kimselerin Zekiye yardım ettiği ve bir iki kişinin de bunu bildikleri halde ihbar etmedikleri anlaşılmıştır.

Bahçede yapılan araştırmada Nadidenin kemikleri bulunmuş, Tıbbi Adliye gönderilmiş, cinayeti alâkadardıkları anlaşılanlar da adliye verilmişlerdir.

Rektör tıp talebesine çay ziyafeti verdi

Üniversite Rektörü Cemil Bilsel senelik talebe çaylarından ilkinin dün akşam Tıp Fakültesi son sınıf talebesine vermiş ve talebe ile hasbihallerde bulunmuştur. Talebe muhtelif ihtiyaçlar üzerinde Rektöre dileklerini bildirmişlerdir.

Küçük Haberler

* Değirmenlerden bazıları Toprak Mahsulleri Ofisine müracaat ederek kendilerine verilen buğday fiatlarının bir miktar düşürülmesini istemişlerdir. Toprak Mahsulleri Ofisi bu teklifleri esasız görerek reddetmiştir.

* İş Bankasının küçük tasarruf sahipleri arasındaki ikramiyeli kumbara keşidesi bu Salı günü yapılmıştır.

* Eski Türk - İtalyan klering anlaşmasının meriyetten kalkmasından evvel gümrüklerimize gelen İtalyan mallarının çıkarılmasına başlanmıştır. Akreditif tarikle yapılacak muamelelere eskisi gibi müsaade edilecektir.

* Sümerbank yerli mallar pazarları Anadolu'nun 13 vilâyetinde yenisinden satış şubeleri tesis etmeğe karar vermiştir. Bu şubeler Orta ve Şark Anadolu vilâyetlerinde açılacaktır.

* Ressam Ercümen'in Fransada yaptığı tabloların mürekkep bir resim sergisi dün saat 15.30 da Eminönü Halkevinde açılmıştır.

* Büyük ve Küçükcamlıca tepelerine belediye parklar ve bahçeler müdürlüğünce yeniden 1000 fidan dikilmiştir.

* Belediye modern tipte 400 göp arabası ısımarlatmıştır.

Politika

Son Teşebbüs

Yazan:

Prof. H. Şükrü Baban

Japonya hariciye nazırı Matsuo'ya yine tehdit ve taltif ile karışık bir nutuk irat etti. Son günlerde Tokyonun sesi gittikçe çoğalan bir şiddetle yükselmekte ve artık açıkça - hattâ diplomasi lisanının ivicac ve inceliklerine lüzum görmeden - birleşik devletlere teveccüh eylemektedir.

Yeni sefir amiral Namuranın Vaşingtona izamı sulhu korumak ve Ruzvelt ve Hull'u son defa itidal ve sükûna davet için yapılmış bir teşebbüstür. Bu amiral Amerika mes'ul ricaline şunu anlatmaya memurdur. Japonya milli emellerini her ne pahasına olursa olsun tahakkuk ettirmeye karar vermiştir. Holanda Hindistanile Japonya arasında iktisadi müzakereler cereyan etmektedir. Bunların seyrine Amerika diplomasisi tarafından bir müdahale olursa Japonya kat'iyetle harekete karar vermiştir. Amerikanın yardımı ile mücadeleye devam eden Çine ve Çankayşeye karşı sarsılmaz bir azimle sonuna kadar mücadele edilecektir.

Görülüyor ki üç, dört senedenberi müzmin bir hal alan Çin harbinde, yeni başlayacak olan Holanda Hindistanı - Japon işinde hasılı Asyanın Japonya'ya alâkadar eden her noktasında Amerika Japonların genişleme sahalarına bir engel gibi dikilmektedir. Japonya yeni bir nevi Monroe kaidesiyle (Asya Asyalıların) formülünü ileri sürdüğüne ve Asyadaki hayat sahasını mühter devletlerine kabul ettirdiğine göre bu şeklin birleşik devletlerce de kabul edilerek ellerinin serbest bırakılmasını istemektedir. Amerikada kongre demek, rasilere yâni Çine yardım kanununun müzakere ederken Tokyoda hariciye nazırının sözleri sıklaşmaya ve sertleşmeye başladı.

Geçen Eylülde Berlinde imzalanan üçüzlü pakt Amerikaya çevrilmiş bir tabanca idi. Bu tabancanın dolu mu veya boş mu olduğu sarahatle belli değildi. Bu anlaşmayı bir nevi blöf ve manevra telâkki edenler çoktu. Fakat Amerikanın İngiltere ve Çine yardımı kat'iyet kesbedeceği şu günlerde Japonya paktın icaplarını yapacağını sarahatle ve iki haftadır sık sık tekrarlamak tadır.

Tokyo mütteliklerine yardım için çok hararetili ve azimli görünüyor. Diktatörlerin hiç bir tehdidi ile demokrasilere yarımdan vazgeçmiyeceğini ocak başı musahabesinde vuzuhla söyleyen Birleşik Amerikanın değerli reisi de Tokyo ricalinden daha az hararetili ve azimli görünüyor. Şimdilik siyasi olan [Devamı 7 nci sayfada]

bu mücadele kim bilir yarın fiili bir boğuşmaya inkılâp edebilir. Maamafih Japonya için de Uzak Şarkta istihfâm işareti Sovyet Rusya'dır. Amerika içinde çok azık, yüksek ve sık konuşan Tokyo Sovyet Rusya hakkında gayet müphem şu cümle ile iktifa ediyor:

«Sovyetler Birliğinin Çankayşeye yardımı nihayet vereceğini ümit ediyorum.»

H. Şükrü Baban

Büyük Tarihi Hâdise 9

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan: M. Sami Karayel

Yeniçerinin bu hareketi, Masonlara karşı ilk vurduğu darbedir. Masonlar Bektaşî ocağına, nizamı cediti baltas vuracaklar iken, Bektaşîler biraz sükûttan sonra Masonlara en büyük darbeyi vurmuşlardır.

Masonların tuttuğu yol çok mahirane idi. Fener Rum beylerini ele almıştı. Bu, Fener Rum beyleri Osmanlı hükûmetinin hariciyesinde çalışıyorlardı. Sonra, bu Fener Rum beyleri Ulah ve Buğdan beyliklerinde bulunuyorlardı.

Bu, Rum beyleri Masonluğu gayet sessizce ve hafi bir şekilde Osmanlı hükûmeti ricali arasına sokmaya muvaffak olmuşlardı.

Masonlar, o derece ileri gitmişlerdi ki, Fransızların yardımıyla ve, ge-

neral Sebastyaninin yardımıyla üçüncü Selimi tamamen avuçları içine almışlardı.

Masonlar, Sün'i ulemayı el altından tahrîk ediyorlardı. Ulema, Bektaşî ocağının aleyhine teveccüh etmişti. Zaten, Bektaşîden gayri olanlar tamamen Yeniçerilerin ve bunların tutan rical ve vezirlerin aleyhinde idiler.

Masonlar, Osmanlı hükûmetinin tamamen esrarına vakıf oldukları cihetle işi ne taraftan tutacaklarını biliyorlardı.

Etnike Etrıya cemiyeti ki, Ruslar tarafından teşkil edilmişti. Bu, cemiyetin gayesi Yunanistan istiklâlini meydana getirmek, Balkanlarda yani Osmanlı hükûmeti idaresinde isyanlar vücade getirmekti.

İSTİKLAL MARŞI

*Zindeliğinin en üstün derecesinde bulunan
Türkiyede Türk milletinin mânevîyatının mümessili
olan marş her yerde, her keyfe göre her delikanlının
aklı estiği zaman söylenemez ve söylenmemelidir.*

Yazan: Nizamettin Nazif

Ankaradayım. Bir dostumun evindeyim. Çocukların gözleri ellerindeki piyango biletlirinin numaralarında.

Radyodan şu ses geliyor:

«— Milli piyanonun bilmem kaçını serisinin bilmem kaçını keşidesi bugün İstanbulda Eminönü Halkevinin büyük salonunda yapılmıştır. Merasime istiklâl marşı ile başlanmıştır ilâh...»

Bu ne lahana turşusu ne perhiz!

Bir tali oyununun, daha doğrusu bir yarı kumar seansının «besmelesini» istiklâl marşı ile çekmek hakkını bu Baylar nereden alabiliyorlar? Bu ne lâubaliliktir!

Çok zarif döşenmiş, küçük ve ılık salonda oturanlara baktım:

Hepsinin yüzlerinde bir hayret belirmişti.

Mezunen anavâna dönmüş bir konsolos olan ev sahibi:

— Buna nasıl müsaade ediliyor? — diye mırıldandı —

Yüksek tahsil görmüş, kıbar bir Bayan olan zevcesi:

— Bir Halkevinde istiklâl marşı lazım gelen dikkatten mahrum bulunursa başka yerlerde kimbilir daha ne lâubalilikler yapılmaz! — diye söylendi —

Mütekallit bir kurmay Albay hiddetini gizliyemedi. Gözluğunu düzelterek:

«— Bayrak maddemizin sembolüdür. dedi. Marş mânevîyatımızı temsil eder. Bunlardan başka tek mukaddes hüviyet kalır: Devlet reisi. Her şey ve her kimseye karşı bir aile teklifsizliği gösterebiliriz. Bu, nihayet sevgimizi ve âlâkâmızı izah eder. Fakat devlet reisini, bayrağı ve marşı severken mutlaka bir protokole, bir teşrifata riayet şarttır.»

O kadar güzel söylemişti ki, ilâve edecek tek fikir bulamadım ve muhterem emekli albaya sözlerini hafızama naksetmekle iktifa ettim.

Evet... İstiklâl marşımız için bir an evvel bir «teşrifata» şekli tesbit etmek ve bunu sür'atle tamim etmek lüzumu karşındayız. Geçenlerde bir takım vatandaşlar, «Afrodit meselesi» esnasında, mürâfaa halinde bulunan bir hakimimizin kapısında istiklâl marşına bir tehdit nârası şekli vermek istemişlerdi. Dün, piyango çekilirken, bir Halkevinizde istiklâl marşı söyletmemeyi akıl edemediler. Ve kimbilir, köşede bucakta ne mânâsız yerlerde ve ne sudan sebeplerle «mânevîyatımızın sembolü» olan bu ilâhi âhenk ve gibi lâubaliliklere maruz kalıyor?

İhtisâr arifesine geldiği günlerde Fransada bir zamanlar üç renkli millî bayrağı bir fıski yuğumuna saptıran Gustav Herveye bir kahraman nazarı ile bakılırdı.

nîkraz arifesine geldiği günlerde bozgunculardan ve vatansızlardan

mürekkep nümayişçiler polis ve jan darma kuvvetlerine hücum ederken «Marseillais» marşını söylerlerdi.

Bir İslâm devletinin inkıraz arifesi yaklaşıırken halife Veli sarhoş ve çıplak kadınlardan mürekkep saz heyetlerine kur'andan âyetler okuturdu.

Hayırlı..

Zindeliğinin en üstün derecesinde bulunan Türkiyede Türk milletinin mânevîyatının mümessili olan marş her yerde, her keyfe göre her delikanlının aklı estiği zaman söylenemez ve söylenmemelidir.

Buna ait protokolün projesini hazırlamak salâhiyeti Kültür Bakanına aittir sanırım.

POLİS VE ADLİYE

Dört çocuk yandı, haşlandı

Çocukları tehlikeli vaziyetlerde yalnız bırakmanın acı akıbeti

Fenerde oturan Ramazan Günayın kızları 4 yaşında Emine ile 2 yaşında Cahide odada oynarlarken mangaldaki tencere devrilerek ayaklarından yanımlar. Balat hastahanesine kaldırılmışlardır.

* Kadıköyünde Kurbağahdere'de ka laçı Ahmedin iki buçuk yaşındaki kızı Emine de mangala düşerek yanımlar. Haydarpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

* Tepebaşında Aşıkarmeydanında 11/13 numarada Fahriyenin yedi aylık çocuğu mangala düşerek yanımlar. Sığıl Çocuk hastahanesine kaldırılmıştır.

* Kasımpaşa değirmeninde çalışan Seyfettin, makineden çıkan kayışın çarpmasıyla ağzından ağır surette yaralanmış. Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

* Kasımpaşa'da oturan 16 yaşında Sezal Göröngere Okumusa caddesinde İsmail Hakkının idaresindeki 174 numaralı kamyon çarparak ayağından yaralanmıştır.

* Bakırköyünde Taşhan caddesinde cileci Garbisin oturduğu 39 numaralı evin bacasından ve Mahmutpaşada Yeşildirekte Sandal banında terzi Tatyos oğlu Agobun yaktığı ütünden çıkan yangın başlangıçları derhal yetiştirilerek söndürülmüştür.

* Mahmutpaşada duran bir arabadan bir top pijamalık kumaş çalan sabıkalı hırsızlardan Diyamandı, yakalanmış. hakkında tevkiî kararı verilmiştir.

* Emniyet altıncı şube memurları tarafından yapılan kontrollerde 25 şoförle bir otobüs biletsizinin bele-diye nizamlarına riayet etmediklerinden haklarında zabıt tutulmuştur.

ANSİKLOPEDI

BİNGAZİ

Harbin en mühim safhaları bizim eski Bingazi topraklarına intikal etmiştir.

Biz bu havaliye Berka da derdik. Mısır kıtasını garbe doğru geçtikten sonra, deniz istikametinde dirsek gibi uzanan bu topraklar, vaktile Yunan muhacirlerinin dikkatini celbetmişti. Burada hayli büyük şehirler kurulmuştu; kesif nüfus yaşamıştı. Şimdi o şehirlerin ancak harabeleri mevcuttur. Mevcut şehirlerin en mühimmi Bingazidir ki merkez vazifesini görür.

Berka'nın sahilleri 880 kilometredir. Memleket cenubun Sahrayı Ke-bire doğru hayli uzanır da işe yarar kısımları ancak sahile yakın olan taraflardır. Dahilde yalnız bazı yerlerinde Ule gibi vahalara rastlanır.

Geniş bir dirsek halinde denize uzanan kısım hayli yüksektir; dağlık bir yerdur. Bu dağların sahile doğru olan etekleri sarpa ise de iş tarafa nazır etekleri sathı mahlî şeklinde çöle ilerler. Bu dağlardan bir çok dereler, sular akar. Her tarafta münevvi ağaçlar, türlü türlü çiçeklerle süsü çalılar, ormanlar vardır. Burası asla Afrikayı andırmaz. İtalyanın en güzel yerlerle rekabete girişebilir.

Yerli ahali Araplar ve Berberilerdir. Hepsî arapça konuşurlar. Dört kabileyeye ayrılmışlardır.

Berka Yunanlılardan İskendere, onlardan Mısırlılara, derken Romalılara, hıretin 21 inci senesinde Araplara, bir aralık Tunus emirlerine, nihayet Trablusgarp ocağına, ondan da Osmanlılara geçti. Trablus harbinde burasını İtalyanlar aldı.

Amatörlerin resim sergisine bir profesyonel hilesi mi karıştı?

Eminönü Halkevinde açılan ve geçen hafta içinde kapanan amatör resim sergisinde birinciliği ressam İhsan Rifatin 4 eserinden biri olan ve Erzincan zelzele felâketini tasvir eden bir yağlıboya tablosu kazanmıştır. Resim işlerinden anlıyan bir arkadaşımız bu tablonun hakikaten nefis bir tablo olmakla beraber evvelce bazı yerlerde ve hattâ Dağıcılık Klübünde «Müstakil Ressamlar Birliği» nin sergisinde de teşhir edildiğini söylemektedir.

Diğer taraftan, Halkevine, İhsan Rifatin resim muallîmi ve «Müstakil Ressamlar Birliği» umumî kâtibi olduğu gibi tablolarını da sattığı, bu itibarla profesyonel olduğu yolunda bir ihbar yapılmıştır.

Yapılan tetkikle de, İhsan Rifata ait tabloların Şirketî Hayriyede Rifat namına yazdırıldığı görülmüş, Rifatin İhsan Rifatin babası olduğu da anlaşılmıştır.

Bir profesyonelin bu şekilde bir hileye başvurmaya ayıp olduğu kadar amatörlerin sevk ve gayretlerini kıracağı için ayrıca esefi mucip bir haldir. Maamafih, Eminönü Halkevinin bu mesele üzerinde hassasiyetle meşgul olduğu da öğrenilmektedir.

Çörcil ve Hayatı

İngiliz Başvekilinin Amerika Devlet Reisi hakkındaki fikirleri nedir?

ÇÖRÇİL DİYOR KI

Franklin Ruzvelt Cesaretle Adım Atan Adamdır!

İngiltere Başvekili Çörcilin hayatını dün neşretmiştik. Çörcilin hayatını okuyan kariler İngiliz Başvekilinin mühim bir muharrir olduğunu anlamışlardır. Çörcilin, bugün İngiliz - Amerikan işbirliğini kuvvetlendirmeye çalışan Demokrat cephesinin en mühim simalarından olan Ruzevelt hakkında harpten evvel yazdığı bir makaleyi (bugün iki lider arasındaki münasebatın ehemmiyetini nazari dikkate alarak) neşretmeyi faydalı buluyoruz:

Franklin Roosevelt'i Cumhuriyet Reisi seçen memleket böyle bir ülkede ki bütün dünya, az veya çok bu ülkânın takip ettiği iktisadi ve mali politikanın tesiri altında kalmaktadır.

Bugünkü yeni nizamla Roosevelt hiç şüphe yok ki Amerika kâşifi Colomb gibi bir sergüzeşte atılmıştır. O zamanın meşhur denizcilerinin ve fırtınalı Okyanusların tehlikesine mukabil bugün de müstahsil ile müstehtlik denilen iki kutub arasındaki mesafe o kadar derin ve tehlikelidir ki Roosevelt bunları aşip selâmete ermek hususunda aynı güçlüklerle karşı karşıya bulunmaktadır.

Görüyoruz ki bugünlerde bolluk da beşerin başına bir nevi belâ olmuştur. Çünkü eskiden kıtlıktan ne kadar korkulursa bugün de bolluktan o kadar korkuluyor. Makine devri beşere hoş geçirecek boş vakit bırakmak ve saadet getirmek yerine millet mihyasında işsizlik ve bu mihyasta yardım yapılmasını bir ihtiyaç haline koymuş gibidir.

Beşeri deha, insanlara saadet kapılarını açmak, şu üç günlük ömürden bol bol istifade ederek daha mesut ve müreffeh yaşatmak kabiliyetine acaba bu niçin mümkün olmuyor?

Talihin, istersiz tesadüf veya ilâhi kudretin 120 milyonluk çalışan, asabi enerjiye sahip, heyecanlı, çok, faal ve terbiye görmüş bir kütlenin başına getirdiği adama işte böyle bir muammayı hal vazifesi yüklenmiş bulunduğunu kabul etmek lazımdır. Acaba muvaffak olacak mı? Bir çokları umuyor, bir çokları da muvaffak olmasına candan duacı.

Fakat Roosevelt muvaffak olduğu takdirde Amerikanın iktisaden ve mali bakımından bütün memleketler üzerine hâiz olduğu müstesna ehemmiyetli mevkiden dolayı bütün cihanın daha düzenli ve daha âdil bir

nayat seviyesine mazhar olacağından da şüphe edilmemelidir.

Roosevelt Birleşik Amerikada çok tanınmış ve sevilmiş bir aileye mensuptur. Fakat bu öyle bir aile ki mensupları için Amerika umumi hayatında müspet bir rol oynayabilmek evsafıla mücehhez fertler yetiştirmesile değil, daha ziyade saf ruhta (purtain) münzevi ve mütecellid insanlarla uğraşmaktadır. Bu itibarla Roosevelt'in umumi hayata kendini uydurabilmek için bir hayli güçlük çekmiş olması da çok muhtemeldir.

Milyonlarca işsiz, eli cebinde bütün ümitlerini kaybetmiş, sokaklarda ve kırlarda aç dolaşıyorlardı. Banka denilen müesseseler ortadan kalkmış gibiydi. En zengin insanların ceplerinde bir yemek, yahut taksi parası olmadığı günler çoktu. Böyle bir zamanda idareyi alan bir Cumhuriyet Reisinin mukâşase ve müzakere yolile değil, emir vermek ve bu emri dinletmek mevkiinde olduğuna şüphe edilmemelidir.

Bu itibarla Roosevelt'in işe biraz da diktatörece başlamış olmasını mazur görmek icap eder. Çünkü bu yol, da yaptığı işler o kadar büyük ve daha yapmak yolunda bulunduğu işler o kadar mühimdir. Onu Hitlerle mukayese Roosevelt'ten ziyade medeniyeti tahkirdir. Çünkü yapmak istediklerini başarmak yolunda Hitlerin tevessül ettiği küçüklükler, tatbik ettiği eza ve cefa Roosevelt'in büyük görüş ve yaratıcı kabiliyetle asla mukayese olunamaz.

Roosevelt'in haliline mecbur olduğu büyük işlerden biri ve belki de en büyüğü say ve amel erbabının kendî çalışmalarından müstesaviyen ve bir adalet seviyesi içinde müsteftil olmalarını temin edecek bir formül bulmaktır.

Makine devrinin say ve amel erbabına yükliyeceği ızdırabı gidermek için yegâne çarenin, daha kısa çalışma saatleri tespit ederek bunlardan ırtakalan vakti de insanların kendî ailelerinin, çocuk ve çocuklarının sadetine ve zevkine hasretmek olduğunu ve muvazenenin ancak bu suretle temin olunabileceğini ortaya cesaretle atan ilk büyük adam Franklin Roosevelt'tir.

Bu sözlerin arasında gizli şümül mali, iktisadi ve içtimai şümül o kadar vâsîdir ki, bir cemiyet içinde bu kadar büyük bir inkılâp vücude getirmek ve buna bağlı olan sınıf mücadelesinin tahribatından o cemiyeti koruyabilmek hakikaten dünyada misli görülmedik bir başarıdır.

Amerikadaki işçi, müstahsil ve müstehtlik vaziyeti ne bizim gibi es-kidenberi yavaş yavaş sanayileşmiş ne de sonradan bu işe hız vermiş devletlerinkine hiç benzemez.

Amerikada müstakil düşünmeğe bir hareketle alışmış mesal ve istis-sal unsurlarını, onların üzerinde cemiyete ait bir çok mes'uliyetlerini bulduğuna kana dahi güç bir iştir.

[Devamı 7 nci sayfada]

İhsan'ın

Küçük Hileci

Münekkid Hatası

Yazan: Perihan Tekin

O gün, tiyatrodâ, rejisör, yeni piyesin broşürlerini aktörlere dağıtıyordu.

Salâhaddin, notlarını aldı. Sa-hifelere, şöyle bir göz gezdirdi, esas rolün, her zamanki gibi, kendisine verilmiş olduğunu görerek, müsterih uzaklaştı.

Locasında, aynanın karşısına geçip, jest ve mimiklerini incelerken, tekrarladığı cümleler, kâh tatlılaşıyor, kâh şiddetli akislerle etrafa yayılıyordu. Gitt

gide, benliğinden sıyrılarak, sah nede yaşatacağı şahsiyetin ruhuna bürünmeye, kendisini tamamen san'atine bırakmaya başladı.

Diğer taraftan, Reşat, senelerce, aynı muhitte çalışmış olmasına rağmen, Hep ikinci derecede kalıyordu Bu defaki piyeste, baş rolü oynuyarak, kabiliyetini göstermek fırsatına kavuşacağını, son dakikaya kadar ummuştu; halbuki, neticede - rakip - nazarıle baktığı Salâhaddin, yine lok-

masını kapmış, onu, sukutu hayalin karanlık kuyularına daldırmıştı.

— Kâfi artık!.. Diyerek, isyan etmek niyetile, (Müdürîyet) levhası asılı duran, kapıya yaklaştı. Şahadet parmağını kıvrarak, iki üç kere, vurmuş hazırlandı. Fakat cesareti birden kırılmıştı.

Müdürle aralarında çıkacak mü-nakaşadan sonra, vaziyetinin daha çetinleşmesi, ve belki de, ar-kadaşlarının, kendisini alaya almaları ihtimalini, göz önünde tutarak, talihsizliğini, bu sefer de, sineye çekip, koridordan uzaklaştı.

Üçüncü perdenin sonunda, Reşat rol icabı, Salâhaddini tabanca ile vuracaktı.

Salâhaddin, bu sahneyi, bütün

teferruatına kadar çalışmıştı: Yaralanınca evvelâ, dizlerinin üzerine düşüyor, sonra, büyük bir gayret sarfederek, kavracağı sandalyeyi, carihin, başına fırlatmak istiyor, lâkin, takati tükenerek, bütün ağırlığı ile yüzükö-yün yıkılıyordu...

Temsilden bir gün evvel, yapılan son prova, tiyatro muhiti ile ilgili bir çok kimsenin, huzurun-da oynandı Pives bittiği zaman, alkışlar, hep, Salâhaddine hitap etmişti.

Ertesi akşam, oyun başlamadan, Reşat, bir gün evvel oynamış olduğu, tabancadaki işi değiştirme isteğini, parmakla-

(Arkası 7 inci sayfada)

Sinema Tiyatro

Suğün saat 10.30 da tenzilâh matine

AYRICA: AFRIKA harbine ait en yeni Yakın Şark dünya haberleri - Türkçe: İngilizlerin SİDİ - BARRANTE'yi işgalleri, İngiliz tayyarelerinin MUSAVVA'yı bombardımanları, KAPUÇU kalesinin sü-
rutu, BARDIA'nın kara, deniz ve havadan çevrilerek bombardımanı ve işgalı, LİBYA'da alınan sayısız
esirler ve ganimet. Sayılar: 11 - 12,45 - 2,30 - 4,15 - 6 - 7,45 9,15 de

5 — Geçirdiğiniz heyecanlardan bahsetmeyiniz. Bunları âşikiniza de. ğil, doktorunuza anlatmalısınız.

Görülmemiş bir muvaffakiyetlere devam ediyor.

AYRICA: AFRIKA harbine ait en yeni Yakın Şark dünya haberleri - Türkçe: İngilizlerin SİDİ - BARRANTE'yi işgalleri, İngiliz tayyarelerinin MUSAVVA'yı bombardımanları, KAPUÇU kalesinin sü-
rutu, BARDIA'nın kara, deniz ve havadan çevrilerek bombardımanı ve işgalı, LİBYA'da alınan sayısız
esirler ve ganimet. Sayılar: 11 - 12,45 - 2,30 - 4,15 - 6 - 7,45 9,15 de

Günün Mevzuu

Sanayide makinelerin- kullanılması sına başlanması, fertlerin ve milletlerin yaşamak şartlarını değiştirmiş, ihtiyaçları çoğaltmış, vasatı ömür, çeşitli ihtiyaçların için ağır ve çok mesai, daimi dimağ, fikir yorgunluğu, normalin gittikçe fazla bulun- da saate inen uyku, ızdırıp, âşap bozukluklarının husule getirdiği dahili bir takım hastalıkların çoğalmasi gibi sebeplerden azalmış, gıdalarda yapılan mecburi tasarruflar ise, çocuklukta başlıyarak sağlam bir vücutta malik olarak büyüme, inkişaf eylemek hususlarını babalardan, dedelerden intikal etmiş bir nazariye haline getirmişti. Avrupa ve Amerika'nın ilerliyen sanayiye merkezler teşkil eden memleketler, şehirler halkının ekserisi, Afrika ve Asyanın iptidai maddelerine yetiştiren, fabrikaların gürültülü makinelerinin bulundugu havasız mahallerinde ağır hizmetler yaparak yaşamak, yıpranmak yerine, açık havada, tarlalarında, istihlalat muhitlerinde daha serbest yaşayan insanlara âdeti gıpta ediyorlardı. Teknik terakkiyatın halk kütüphanelerine husule getirdiği ağır ihtiyaçları doğurduğu ızdırıp ve sefalet, Afrika'da, Asyada iptidai maddeleri, istihlalatı yapan halk kütüphanelerine de sirayet eyledi. Tekniğin sanayide husule getirdiği ilerlemeler, inkişaf, yeni yeni mamulât bu kabil memleketler halkınca da satın alınmaya, kullanılmaya başlanmıştı. Onlar da yaşamalarını asri veya modern tarza göre tanzim yolunu tutmuşlardı.

Sanayiın mamulâtı ile tarladaki istihlalatın fiyatları arasında uygunluk, müvazene yoktu. Tarladaki mahsulâtın ve iptidai maddenin satışı ile, fabrikanın ihtiyaçları temin edecek mamulâtı arasında bir nisbet mevcut değildi. Sanayi memleketlerindeki halk ile iptidai madde ve istihlalat sahalarındaki milletler, fiyatları 1919 dan sonra geçen 20 yıl içinde gittikçe kabaran fiyat temevvüçleri karşısında satın almak kuvvetlerinin düştüğünü, azaldığını gördüler. Bunlardan iktisadi buhran denilen âfet husule geldi. Bu âfete, bu musibete karşı ne tarzda mücadele olunacak? Çok plânlar hazırlandı. Tedbirler düşünüldü. Nazari ve ameli iktisat mütehassıslarının, ziraat âlimlerinin, gümrük eksperlerinin, bankalar direktörlerinin, bankerlerin, kamio mürakabe heyetlerinin, siyaset adamlarının sırasıyla ve derece ile çareler aradıkları görüldü. Yine bu uğurda gazete muharrirlerinin, bu serilere ait kitapların mes'uliyetlerinin sayısız miktarda kâğıdı, tonlarla mürekkeplerle karaladıkları da müşahade edildi. Fakat iktisadi buhran musibeti, âfeti ile mücadele hususunda müsbet çareler henüz bulunamadı. İnsan kütelerinin hayatında olduğu gibi, düşüncelerinde dahi tükenmez ızdırıp kaynağı haline gelen iktisadi buhran felâketinin seyirinin durdurulması imkânları dahi temin edilemedi. Bütün bu ahvalın meydana koyduğu içtimai bir takım derterin tedavisi, zayıflatılması lüzumları da devletlerin içtimai muavenet nezaretlerinden, teşkilâtlarından başka, sosyoloji, hüfzıssıhha, terbiye, nüfus, inzibat ve âsası temin ile mükellef dairelerini, şahsiyetlerini yeni ve bir takım zorluklar, meseleler, muadele-

Bugünkü harbin meseleleri

İktisadî buhran tehlikesine karşı tedbir alınması lüzumu kendisini gösteriyor

ler içinde bıraktı. Ne olacak, neler yapılacak?

Yeni nizamı tatbik, eski nizamı muhafaza nazariyeleri uğurunda, ileri sürülen gayelerin hakikat olması nâmina, geçmiş asırlarda ve senelerdeki tahribatı ehemmiyetsiz birer mücadele şeklinde bırakan muharebe bütün şiddetle devam ettirilirken, bahis mevzuu olan meseleler, muadeleler halledilemeyecek, aksine olarak eski derter, muvakkat usullerle, formüllerle dahi tedavisi imkânları bulunmayacak, milletlerin bünyelerini kemiren bir hastalık haline gelecektir. Muharip büyük devletlerin, mânevî felâketlerin önüne geçebilmek için, ihtiraslar uğrunda mücadelelerini terk ile insanlığın müşterek selâmeti için el birliği ile çalışmaları lüzumu karşısında bulunduklarına şüphe edilemez.

RADYO

2 ŞUBAT PAZAR

9.00 Program	18.50 Müzik
9.03 Ajans	19.30 Ajans
9.18 Müzik	19.45 Müzik
10.00 Evkadamı	20.15 Müzik
12.30 Program	20.30 Müzik
12.33 Müzik	20.45 Müzik
12.50 Ajans	21.15 Konuşma
13.05 Müzik	21.30 Müzik
14.30 Müzik	22.30 Ajans
18.00 Program	22.50 Müzik
18.03 Müzik	23.30 Kapanış

BORSA

Ankara Borsasının 1 Şubat 1941 fiatları

	Kapanış
Sterlin	5.2375
Dolar	132.20
Frc.	—
Liret	—
İsviçre Frc.	30.80
Florin	—
Rayşmark	—
Belga	—
Drahm	0.9975
Leva	1.6225
Çek Kronu	—
Peçeta	12.9375
Zioti	—
Pengö	—
Ley	—
Dinar	3.175
Yen	31.1225
İsviç Kronu	31.0825
Ruble	—

Esham ve Tahvilât

Tahvilât üzerinde muamele yoktur.

EDEBİ ROMAN: 81

ÇOBAN YILDIZI

Yazan: Mahmut YESARİ

bu yaşı geldim böyle karılık kocalık görmedim. Şarater Bacı ile oturma zavallı adamın gönlü, gözü karmadı. Dürnev Hanım; ancak ayda, yılda bir, kocasının yanına uğruyordu. Hürşit Beyin tahammülüne de taşıyordum doğrusu... Kocasını görmek istiyordum ise vaktile aklı nerede imiş, varmaydı... Dürnev Hanım, Hürşit Beyden küçüktü amma, büsbütün bebek değildi yal Ferah ferah otuzunu aşmış bir kadındı. Birdenbire gençleşme hevesi başladı. Biz sonradan duyuyoruz, meğer dışarda bir dost peydahlanmış! Dur bakayım, adı neydi oğlanın? Kadri... Kadri galiba? İşte öyle bir isim belki, siz de tanırınız, Şevket Bey vardır, Dürnev Hanımın ağahe-

yisi, yoluk yüzlü sarhoşun biri... işte onun arkadaşlarındanmış... O, tuvaletler boşuna olur mu hiç?.. Ondan sonra efendimecağım, için için fikir fikir kaynarken, sevdâ kabı, günün birinde köpürdü, taşiverdi. Böyle olacağı zaten belliydi.

Sadiye; kalbi bir yaprak gibi titriyerek dinliyordu

— Ne oldu efendim?

İhtiyar kadın, bütün tenekesini açarak tekrar sigara sarıyordu:

— Ne olsun, kadını! Dürnev Hanım, dostu Kadri Beyle Alaman memleketine kaçmışlar. Kocasına da bir mektup göndermiş... Sanki, pek kocasını düşünür bir kadını da haber vermesi kıstı idi... Hürşit Bey, «karım bugün, yarın gelecek» diye

MİZAH

Bekliyor

— Hyarola, dedim, üşüyor musun bu havada?
— Üşüyorum tabî. Bu yediğim, tam on beşinci dondurma...
— Dondurma yiyecğine çay iç...
— İçmem... Telefonda bir kızla tanıştım, burada randevu verdim, benim dondurma yediğimi görüp beni olduğumu anlayacak...

Yumurta Tabutu...

İçine yumurta konan sandığın boşa gitmiyen bir adı vardır: Tabut! Geçende bir yumurtacıya sordum:
— Niçin yumurta sandığı demiyorlar da tabut diyorlar?
Yumurtacı, acı acı güldü:
— Tanesi 50 paraya yumurta satıyoruz. Ölü fiatına giden mal, gelin arabasına koyacak değiliz a!.. Onun yakışığı tabuttur!

Domuz kılı pahalılaşmış!

— Duydun mu?.. Domuz kılı pahalılaşmış!
— Elbette pahalılaşır... Sevap işliyenler kalmadı ki...
— Domuz kılı ile sevap işlemek arasında ne münasebet var?..
— Canım bilmez gibi söylüyorsun: Domuzdan kıl koparmak sevap değil midir?..

Bir Kayıp

Numan Menemencioğlunun eniştesi vefat etti

İnhisar Umum Müdüriyeti nakliyat şubesi müdürü Bedi Büktaş, bir kalb sektesinden vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 13 de Taksimde Firuzâğada Belediye Beyoğlu hastanesinden kaldırılarak Eedirnekapısındaki Şehitlikte ailesi makberesine defnolunacaktır.

Bedi Büktaş, Eşbak Maliye Nazırı ve âyan reisi Rifat Menemencioğlunun damadı, Anadolu Ajansı U. Müdürü Muvaffak Menemencioğlu ve Hariciye Umumi Kâtibi Numan Menemencioğlunun eniştesidir. Askerlikten yetişmiş, Umumi Harpte memleketle mühim hizmetler etmiş ve daha sonra da istifâ ederek İnhisar İdaresinde İktidarı, muntazam mesaisi ve doğruluğu ile kendisihi herkese sevdirmişti.

Yeşilköy hava meydanı bitti

Geçen yazdan beri yapılmakta olan Yeşilköy tayyare meydanının inşaatı bitmiştir. Bu hava meydanı her türlü modern tertibatı haiz olup Balkanların en iyi bir tayyare sahası haline gelmiştir.

Eyübün imar projesi şehir meclisine verildi

Önümüzdeki hafta içinde Şehir Meclisine verilecek olan projeye göre Eyübün imarına ilk partide 300 bin lira harcanacaktır. Kaymakamlığın bulunduğu saha istimlak olunarak burada bir «Hükümet Mahallesi» vücutte getirilecektir.

ümitle yaşar giderdi. Biçareye, mektubu okur okumaz, selâmı kavlen inmeler imiş...

Durdu, hafızasını toplamak istiyormuş gibi gözlerini yumdu. Dudağına yapışmış bir bütün kırıntısını parmağın ucile sildi, sonra elinin tersiyle ağzını kuruladı:

— Ben o gün, Remziye ile Şehzadeye eltime gitmiştim. Akşam ezanında eve döndük. Baktık, damadın kapıda bekliyor, bizi görünce: «Duydunuz mu mümeyyizin başına gelenleri?» dedi. Şaşırık. Hürşit Bey; ağzını Şetareti fırına göndermiş. Evde yalnızmış. Kapı çalınmış, postacı bir mektup getirmiş, Hürşit Bey kapıyı kendi açmış. Komşuların bildikleri, gördükleri bu kadar! Şetaret fırından döner, kapıyı çalar, açılmaz, çalar, açılmaz! Yumruklar, tekmelemler nâfile!.. Komşular da merak ederler! Öyle ya, birdenbire bu adama ne oldu?.. Bizim alt yapımda komiser Kâmil Efendi oturur, ona haber veriler uzatmıyalım efendim, kapıyı ku-

MEMLEKET HABERLERİ

Lüleburgazdaki eğitimci bu yıl da Nisanda açılacak

Kursa alınacaklar dört Vilâyetin girdiği istekli namzetler arasından seçildi

Trakya Umumi Müfettişliği tarafından Havzanın Pek köyünde açılmış olan demircilik kursunda çalışan çocuklardan bir grup

Edirne, (İkdam Muhabirinden) — Her sene olduğu gibi bu sene de Nisan ayı içinde yedi ay devam etmek üzere Lüleburgazda bir Eğitimci kursu açılacaktır.

Kursa Umum Müfettişlik muntakasına dahil Edirne, Tekirdağ, Çanakkale ve Kırklareli vilâyetlerinden Maarif idarelerinin namzet gösterdiği istekliler arasından

Münevver edirneliler Halkevinde büyük bir toplantı yaptılar

Edirne (İkdam Muhabirinden) — Halkevimize bütün âzasının iştirakile canlı bir gün yaşadı. Evimizin yeni reisi Dr. İsmail Hakkının işe başlaması üzerinden geçen altı aylık faaliyet raporu ile önümüzdeki altı ay zarfında yapılacak olan işleri görüşmek maksadile tertip edilen çay ziyafetinde Başta U. Müfettiş K. Dirik, Parti ve Belediye Reisi Ferit Çardaklı, Müddetimiz Aşır, Maarif Müdürü Y. Cemil Üner, Lise müdürleri, doktorlar, muallimler, memurlar ve kadın erkek bir çok münevverler de hazır bulunuyordu.

Toplantıyı uzun bir nutukla açan İsmail Hakkı, Halkevinin maksat ve gayesini ve yapmak istediği işleri birer birer saydıktan sonra merkezden gönderilen faaliyet programını okumuş ve toplantıda bulunanların bunun üzerindeki fikirlerini rica etmiştir.

Bazı âza Halkevinin bütün kol faaliyetlerine dair fikirlerini söylemişler ve en sonra söz alan Umumi Müfettiş K. Dirik bir müsahabe bulunmuştur.

Şehir meclisi toplanıyor

Şehir Meclisi yarın toplanacak ve yeni bütçeyi müzakereye başlayacaktır. Bütçe 1940 yılının aynıdır.

Bir köy halkı kursu açılmasın tezahüratla karşılandı

Kemalpaşa, (İkdam Muhabirinden) — Kazamızın Ulucak köy kadınlarına biçki ve dikiş kursu açılmış ve faaliyete geçmiştir. Maarif Vekâletimizin bu köyünden köy kadınları birinci duymuşlardır. Kursun başladığı gün köy için bir günün olmuştur. Köy erkekleri bu törene iştirak etmişler, yunlar oynamışlardır. Kursa kaydedilenlerin sayısı bulmuştur. Kaydedilmek isteyenler vardır. Bu kadınların haftada dört saat biçki ve dikiş dersleri olacak, kurs dört ay devam eder.

Seyyar kursun malzemesi şekildedir. Çok düşünülmüş, ufak ihtiyaçlar göz önünde rak hazırlanmıştır.

Dört ay sonra kurs kadınların köyünde faaliyete geçecektir.

İzmir şehir meclisi toplanıyor

İzmir, 31 (İkdam Muhabirinden) — Şehir meclisi önümüzdeki günü Şubat devresinde toplanacak ve ilk toplantı 16 da yapılacaktır. Geçen devre zaptının okunması ve riyasetin devretmesi vardır.

Bütçe müzakereleri Nisan ayında yapılacaktır.

Kadınların kendilerini kurtuluş eden bir yolda buldular

İzmir, 31 (İkdam Muhabirinden) — Çeşme kazasının Nuh köyünde Yusuf Kurt, kendisi kurtuluş ettiği iddia olmaktadır. 58 yaşında ihtiyar bir adam, Yusuf Kurt, sağ kolu hastahaneye kaldırılmıştır. Kadınlar tutulmuştur.

Beşiktaş hattını otobüsler

Beşiktaşla Taksim arasındaki tramvay şirketi otobüsleri bir hale getirmiştir. 1941 bütçesinde bu taşıtın uzun konulmuştur. Mürakıflı üstüne bunların yerleştirilmesi düşünülmüştür.

[Devamı var]

N E Z L E

Kırıklık, Baş, Diş
ve adale ağrılarıEn seri ve en kat'i şekilde
yalnız kaşe

Gripin

İle geçer

Havaların serinlediği bu-
günlerde alacağımız ilk ted-
bir evinizde bir kaş GRİPİN
bulundurmak olmalıdır.

GRİPİN

Kalbi bozmadan mide ve böbrekleri
yormadan ıstırapları dindirirLüzumunda günde 3 adet alınır. Takiltierinden sakınınız ve her yer-
de pullu kutularını ısrarla isteyiniz.PARAN
GÖÇMELİ

1941 İkramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	=2000.—	Lira
3 > 1000 >	=3000.— >	
2 > 750 >	=1500.— >	
4 > 500 >	=2000.— >	
6 > 250 >	=2000.— >	
35 > 100 >	=3500.— >	
80 > 50 >	=4000.— >	
300 > 20 >	=6000.— >	

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağus-
tos, 3 İkinciteğin tarihlerinde ya-
pılır.T. İş Bankası
1941 Küçük
tasarruf hesapları
İkramiye plânıİkinci açık arttırması 11-2-41 tarihi-
ne müsadif Salı günü aynı saatte ve
aynı yerde yapılarak en çok arttırı-
na ihalesi icra kılınacaktır. İstekille-
rin gösterilen gün ve saatte mahal-
linde bulunacak memura müracaatla-
rı ve daha fazla malûmat almak is-
teyenlerin 940/2339 numaralı dosya-
sını tetkik edebilecekleri ilân olu-
nur. (2476)E. İZZET Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabılgin
Basıldığı yer. «Söz Telgraf» Matbaası.

Askerlik bahisleri

[Baş tarafı 3 üncü sayfada]
yete düştüler. Eger, arazi, çöl
olmayıp ta, seri akınlara müsait
bir Avrupa cephesi gibi olsaydı
ve sahili takib eden asfalt yol-
dan başka diğer yollarda mevcut
bulunsaydı, İngiliz ordusu, İtal-
yanların Sollum, Bardia, ve Tab-
rukta müdafaa yapmasına da im-
kân bırakmazdı. Fakat, gerek
yolsuzluk, gerek susuzluk bu ha-
rekâtı, Avrupa cephesindeki-
den başka türlü cereyan ettirdi.
Buna rağmen, İtalyanların kale-
lere dayanarak yapmak istedik-
leri mukavemet ve vakit kazan-
ma sevkulceysi motörlü ve zırh-
lı birliklerin seri ve sert müda-
haleleriyle akim kaldı. Libyanın
müstahkem mevkiileri, Alman-
ların Belçika kalelerini düşür-
diklerinden daha çabuk sukut
ettiler.

İşte bu üç mühim âmil, İtal-
yanların Libya müstemlekesinin
Bingazi kısmını kolayca İngiliz-
lerin eline düşüren bu zaferi İn-
gilizlere kazandırmıştır.

Abidin DAVER

Çörçil'in Hayatı

(Baş tarafı 4 üncü sayfada)

Hele bunu tarihte emsali görülmemiş
bir buhran karşısında çok kısa bir
zamanda başarmak hiç bir faniye
nasip olmayacak kadar müthiş bir
işti.

Cümhur Reisini bekleyen güçlük-
lerden birini de zenginlere karşı aç-
tığı mücadelede muvaffakiyet ve-
ya ademi muvaffakiyetli teşkil et-
mektedir. Roosevelt bu işe âdetâ ya-
bani hayvan avına çıkmış gibi pe-
şine de bir sürü heveskâr toplayarak
başarmıştır. Fakat zengin adam deni-
len şikâr, çok sef, kurnaz ve bundan
dolayı da yakalanması güç olan bir
avdır. Av çok uzun sürer ve insanı
yorar; insana verdiği heyecan nispe-
tinde de güçtür. Fakat lâtfle berta-
raf, bu eğlenceye fazla inhimak acı-
ba Amerikadaki kütülcelerin saadetine
yardım edecek mahiyette bir mesga-
le midir? Milyoner, yahut da milyar-
der namı verilen mahlûk yüksek ik-
tisadi kudreti haliz, âdetâ bir para
süngeridir ki nereden olursa olsun
parayı emer ve memlekete para gir-
mesine büyük mikyasta yardım eder.
Ve şunu da nazarı itibara almak ge-
rektir ki milyoner avına çıkmakla,
daha doğrusu servet avlamakla, u-
mumi servete ve bu servetin daha
âdil bir tarzda taksimine yardım e-
dilmiş olamaz.

Bu para toplayan, ve her taraftan
kredi bulan mahlûku elden de ka-
çırmak imkânı vardır.

Onun için fazla kovalamaya gel-
mez. Fakat onun kolunu, kanadını
keserek bir tarafa bağlayıp köklet-
mek te işe yaramaz.

(Yarın bitecek)

Amerikada

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

yazdığı bir makalede bombardıman
ve ablukanın Alman muhasarasına
dahil unsurlardan bulunduğu ve bu-
nun için İngilterenin tayyare verece-
ğini kaydetmekte, Alman silâh fab-
rikalarına karşı bombardımanların
artacağını ve Almanyanın mağlûb-
iyeti gününe kadar Avrupa harcinde
devam edecek olan ticari işlerde İn-
gilizlerle Amerikalılar tarafından
tatbiki elzem işbirliği plânını müna-
kaşa etmektedir. Londra'nın noktai
nazarına göre bu hususta Amerikanın
yapacağı şey Almanyanın sevkedece-
ğinden şüpheli bir millete her
türlü ihracatı reddetmektir.

Şimdi Almanya dünyanın diğer ki-
şmalarına nüfus etmeğe çalışan etra-
fı daima mahsur bir millet halinde
görülmemektedir.

Karadeniz yolu
Salı Postası

4 Şubat 941. Salı günü Karadeniz
yolu postası yapılmıyacaktır. 6 Şu-
bat 941 Perşembe günü kalkacak
(Ankara) vapuru programına ilâve-
ten gidiste Tireboluya, dönüşte Pa-
zara uğrıyacaktır. (744)

MEVSİMİN EN GÜZEL ÇORBASI

ÇAPA MARKA ÇORBALIK
Komprimeleri

En iyi cins taze sebze ve hububatla tavuk suyundan mamul olma-
sı it-
barile çok yüksek kalori ve iştihâver lezzeti camidir. Bir tecrübe iddi-
amızın doğruluğunu isbata kâfi gelecektir.

Büyük bakkaliye mağazalarında bulunur.

KÜÇÜK HİKÂYE

(Baş tarafı 4 üncü sayfada)

rının arasına hakiki bir kurşun
değdi.

— Hay sersem aksesuar!... Az
kalsın feci bir kazaya sebebiyet
verecekti!... Diyerek, düşündük-
çe, alını kırıştı ve ne yaptığını
bilemeden, mihanik bir hare-
ketle: kurşunu yerine sürerek,
tabancayı aldığı bigi bıraktı.

İki saat sonra.. Salâhaddin,
sahnede, canlı bir feryat ko-
pararak, yerinden fırlamış iki
göz taşıyan suratını, seyircilere
doğru dönmüş, topuklarının ü-
zerine çömelisi andıran bir şekil-
de yıkılmıştı.

Perde kapanınca, uzun bir karı-
şıklığın uğultusu etrafı sardı..
Reşat, locasında, müphem ifade-
ler verirken, rejisör müdahale
ederek: Salâhaddin'in, kaza esefi
olarak, omuzundan almış olduğu
yararın, tehlikeli olmayıp, bir
kaç günlük tedavi neticesinde,
mesele kalmıyacağını ileri sür-
dü; hâdisenin, şuyı bulmamasını
istedi.

Salâhaddin'in, sahnede, haki-
katen yaralanması, seyirciler ü-
zerinde her halde, kuvvetli bir

temsil, tesirini bırakmış olacaktı.
Demek ki, caniyane hareketile,
kazdığı kuyuya, kendi düşmüş,
rakibine, tam bir muvaffakiyet
zaferi kazandırmıştı!...

Ertesi sabah, eline geçen ilk
gazeteyi hararetle açtı, okudu.
Bir ikinci defa, sonra bir üçüncü
hatmedişinde, gözleri, tasavvu-
runa imkân olmayan bir hayret
ifadesi ile parladı.. Tireleri ge-
niş bir tebessümle çekildi..

«Dün gece bay Salâhaddin, tak-
dirkârlarını, derin bir sukutu ha-
yale düşürdü. İstırapı, şaheser
bir surette canlandırışını, tema-
şaya, bizleri, alıstırmış olan bu
artist, üçüncü perdenin son sah-
nesindeki, jest ve mimiklerini,
biraz kabaca intihap etmişti..
Vurulduğu andaki, şaşkın ba-
kışı ve âhenksiz feryadı, haki-
kate tamamen uzaktı. Bunları ta-
kiben, bir de yere yıkılmayı tak-
lit etti ki, ancak, kemali sükû-
netle, çömelmeği andırmış ol-
du!...

Bu aktörün, mutad muvaffaki-
yetli rolleri ile, gözlerimizden,
bu bozuk tesiri silmesini temen-
zerinde her halde, kuvvetli bir

Maliye Vekâletinden

Dantelsiz bir kuruşlukların tedavülden
kaldırılması hakkında ilân

Dantelsiz bir kuruşlukların yerine dantelli bir kuruşluklar darp
ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan dantelsiz bir kuruş-
lukların 31 Mart 941 tarihinden sonra tedavülden kaldırılması karar-
laştırılmıştır.

Dantelsiz bir kuruşluklar 1 Nisan 941 tarihinden itibaren artık tedavül
etmiyecek ve bu tarihten itibaren ancak bir sene müddetle yalnız mal
sandıkları ile Cümhuriyet Merkez Bankası şubesinde ve Cümhuriyet
Merkez Bankası şubesi bulunmıyayerlerde Ziraat Bankası şubele-
rinde kabul edilebilecektir.

Elinde dantelsiz bir kuruşluk bulunanların bunları mal sandıkla-
rile Cümhuriyet Merkez ve Ziraat Bankaları şubelerine tebdil ettirme-
leri ilân olunur. (9035 - 12523)

Bardiya, Tobruk harekâtında mühim rolü alan İngiliz topçusu

İngilizlerin Garp çölündeki harekâtı esnasında aldıkları esirler benzin nakliyat işinde çalıştırıldı

İdi Barraniye giren İngiliz kütaları İtalyanların diktikleri şabden önünden geçerlerken

Gener. Wavel general O'ca mor'a emirlerini bildirirken

İtalyan askerlerini kovalamaktadırlar. Resmimiz harekât esnasında bir Yunan süvari kolunu gösteriyor